

Pokyn DS-103/2002 k obecným problémům správy odvodů za porušení rozpočtové kázně, čj. 525/77 970/2001 ze dne 28. 5. 2002

Pozdní úhrady splátek návratných finančních výpomocí

Uhrazení splátky návratné finanční výpomoci po termínu splatnosti je podle [§3](#) odst. 1 písm. f) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), zadržením prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, což je porušením rozpočtové kázně dle [§44](#) odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb.

Na prostředky státního rozpočtu poskytnuté před 1. 1. 2001 se dle [§77](#) zákona č. 218/2000 Sb., vztahují dosavadní právní předpisy, tedy zákon č. [576/1990 Sb.](#), o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky).

Splátka návratné finanční výpomoci neuhrazená v termínu splatnosti této splátky se následující den po termínu její splatnosti stává zadrženými prostředky státního rozpočtu a podléhá tedy sankcím dle [§30](#) odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb.

Na základě výše uvedených skutečností finanční úřady v případech splátek návratných finančních výpomocí neuhrazených v termínu splatnosti uloží odvod za porušení rozpočtové kázně a penále dle [§44](#) odst. 2 a 3 zákona č. 218/2000 Sb. V případech návratných finančních výpomocí, které byly poskytnuty před 1. 1. 2001, finanční úřady, jestliže nebyl dodržen termín splatnosti splátky návratné finanční výpomoci, uloží odvod neoprávněně zadržených prostředků státního rozpočtu dle [§77](#) odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., dle [§30](#) odst. 1 a 3 zákona č. 576/1990 Sb. **Tento uvedený postup platí pro všechny splátky návratných finančních výpomocí, které nebyly uhrazeny v termínu splatnosti včetně splátek návratných finančních výpomocí, jež byly nebo budou uhrazeny po termínu splatnosti na účet určený pro splátky NFV.**

Vrácení dotace v rámci finančního vypořádání

Jestliže právní předpis, rozhodnutí, smlouva nebo dohoda o poskytnutí prostředků státního rozpočtu stanoví termín pro finanční vypořádání a vrácení nepoužitých prostředků zpět do státního rozpočtu, není **vrácení** prostředků, které nebyly použity v příslušném rozpočtovém roce, **ve stanoveném termínu** a na účet určený pro vrácení přeplatku z finančního vypořádání, **zadržením** prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, tzn. **není** porušením rozpočtové kázně dle [§44](#) odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb. (u prostředků poskytnutých před 1. 1. 2001 neoprávněným zadržením dle [§30](#) odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb.).

Termíny pro finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem stanoví vyhláška č. [12/2001 Sb.](#) Termíny pro finanční vypořádání a vrácení přeplatků, stanovené rozhodnutími, smlouvami příp. dohodami o poskytnutí dotace, nesmí být v rozporu s touto vyhláškou.

Penalizace porušení rozpočtové kázně při prominutí odvodu

Dle [§58](#) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (ve znění pozdějších předpisů) příslušenství následuje osud daně. Tento princip platí obecně v případech, kdy je některým úkonem správce daně dotčena výše vyměřené daně.

Tento princip ale neplatí v případech prominutí uložených odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále dle [§44](#) odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. resp. v případech prostředků poskytnutých před 1.1.2001, při prominutí dle [§30](#) odst. 7 zákona č. 576/1990 Sb. Prominutí odvodu je akt, při kterém je konstatováno, že došlo k porušení rozpočtové kázně, ale sankce za toto porušení v podobě odvodu a penále se promíjí zcela nebo částečně.

Oba zákony o rozpočtových pravidlech, tzn., jak zákon č. [576/1990 Sb.](#), tak zákon č. [218/2000 Sb.](#), ukládají v případě porušení rozpočtové kázně povinnost odvést do státního rozpočtu odvod a zaplatit příslušné penále. Jestliže tedy dojde pouze k prominutí odvodu, tj. ke zproštění povinnosti uhradit odvod, nedojde tímto rozhodnutím zároveň ke zproštění povinnosti zaplatit penále. Výpočet penále je v tomto případě ukončen nabytím právní moci rozhodnutí o prominutí odvodu. Tento princip platí shodně i v případech částečného prominutí odvodu.

Kontrola dodržení podmínek u nichž není stanovena časová lhůta

V rozhodnutích o poskytnutí dotace jsou často zahrnuty podmínky, které je příjemce dotace povinen splnit, ale není stanoven termín, dokdy mají být tyto podmínky splněny. V případech stanovení takovýchto podmínek bez udání termínu splnění, jsou tyto podmínky ze strany finančního úřadu nezkontrolovatelné.

Z uvedeného vyplývá, že pokud právní předpis, podle kterého je dotace poskytnuta, rozhodnutí či smlouva o poskytnutí dotace nestanoví termín pro splnění některé z podmínek, nelze takovouto podmínku v podstatě porušit. V případě, že podmínka v momentu kontroly splněna nebyla, ale někdy v budoucnu splněna být může, není možné konstatovat porušení takovéto podmínky a subjekt postihnout odvodem za porušení rozpočtové kázně.

Dodatky ke smlouvám (rozhodnutím) o poskytnutí dotace zpětně legalizující již vzniklé porušení rozpočtové kázně

Zpětně vydaný dodatek ke smlouvě legalizující již vzniklé porušení podmínek pro poskytnutí dotace (NFV) nemá vliv na skutečnost, že v daném okamžiku k porušení těchto podmínek smlouvy (rozhodnutí) došlo, tzn. že došlo k neoprávněnému použití či zadržetí prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Za toto porušení finanční úřad uloží odvod neoprávněně použitých/zadržovaných prostředků a příslušné penále.

Dodatky, zpětně upravující původní nedodržené podmínky ve prospěch příjemce dotace, nelze uznat jako doklad prokazující, že k porušení rozpočtové kázně nedošlo, jelikož v době uskutečnění výdeje (v termínu splatnosti splátky NFV) žádný dodatek neexistoval.

Poskytnutí dotace na základě nepravdivých údajů

Uvedení nepravdivých nebo nesprávných údajů v žádosti o poskytnutí dotace nelze klasifikovat jako neoprávněné použití prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Toto se týká jak prostředků poskytnutých za účinnosti zákona č. [576/1990 Sb.](#), tak prostředků poskytnutých za účinnosti zákona č. [218/2000 Sb.](#)

Zákonem č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, byl s účinností od 1. 1. 1998 v [§250b](#) definován „úvěrový podvod“. V tomto paragrafu je obsaženo i uvedení nepravdivých, hrubě zkreslených údajů nebo zamlčení podstatných údajů v žádosti o poskytnutí subvence nebo dotace. Z tohoto důvodu by získání prostředků státního rozpočtu na základě uvedení nepravdivých údajů v žádosti mělo být řešeno jako přestupek nebo trestný čin.

Finanční úřady, s platností od data nabytí účinnosti tohoto pokynu, nebudou uvedení nepravdivých nebo nesprávných údajů v žádosti o poskytnutí dotace postihovat dle [§44](#) odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., resp. dle [§77](#) nebo [§78](#) zákona č. 218/2000 Sb., dle [§30](#) zákona č. 576/1990 Sb.

Ministerstvo financí pracuje na upřesnění možných postupů finančních úřadů v případech, kdy dotace byla získána na základě nepravdivých nebo nesprávných údajů uvedených v žádosti.

Program podpory oprav bytových domů (bytového fondu) v roce 1997 - 1999

Předmětem programu oprav panelových domů na základě vyhlášených programů v letech 1997 - 1999 bylo, dle stanoviska Ministerstva pro místní rozvoj, odstranění konstrukčních a funkčních závad základů, nosných stěn, schodišť, balkonů a lodžii, stropů, obvodových stěn, a to takových závad, které ohrožovaly statiku domu nebo jeho částí nebo bezpečnost a zdraví osob. **Cílem oprav obvodového pláště, zahrnující sanaci betonových vrstev a ocelové výztuže a zvýšení tepelného odporu, tj. zateplení,** bylo uvedení konstrukce do řádného technického stavu. Technologie oprav plně respektovala hledisko technické i ekonomické a výsledkem bylo odstranění příčin narušování betonových konstrukcí a odstranění vzniku nadměrné vlhkosti a plísní v obytném prostoru.

Z tohoto důvodu lze náklady na zateplení panelových domů provedené v letech 1997 až 1999 zahrnout do nákladů hrazených z poskytnuté dotace v rámci vyhlášených programů.

Ukládání penále

Jak [§44](#) odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., tak i [§30](#) odst. 6 zákona č. 576/1990 Sb., stanoví, že odvod za porušení rozpočtové kázně jakož i penále uloží místně příslušný finanční úřad.

Výše uvedená ustanovení cit. zákonů ukládají finančním úřadům povinnost v případě zjištění porušení rozpočtové kázně uložit odvod za toto porušení a penále, tzn., vystavit platební výměr na odvod a současně platební výměr na penále.

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem podpisu.

Ing. Bc. Robert Szurman, v.r.
ústřední ředitel sekce 051

